

חמ"ל הכשרות בתנובה

הבקר בחמ"ל הכשרות בתנובה הוא מרתק בייחודיות שלו, מערכת מודרנית ביותר של מעקב ובקרה להבטיח שהכשרות היא אמיתית ותנובה נאמנה לדרישות צרכניה. על המערכת שולטים 6 רבנים מפקחים, בראשותו של הרב אריק שאול.

במשך כשלוש שעות, להבטיח שהחולבים היו לא יהודים והחליבה התבצעה כהלכה.

כדי להבהיר מציין אריק: "יהודי רשאי להכנס לבור החליבה ומותר לו להוריד צליפים, לנגב, לטבול ביד ולחבוט מחזוריים לחליבה, אך אסור לו לגעת בחשמל, בקומץ החליבה ובצג החשמלי."

אריק מציין לחיוב את מערכת היחסים הטובה שיש לו ולמשגיחים עם כל הרפתנים, הם מכירים היטב את כל העובדים ומנהלים דיאלוג חיובי שוטף. יש לו אימון מלא במשקים ואלו מדווחים על כל תקלה שקרתה ברפת. אריק לא נתקל באף משק שרימה את תנובה במזיד, למרות שתקלות קורות ואז החלב לא נחשב למהדרין.

משק שמודיע מראש על תקלה שחייבה התערבות של יהודי בחליבה, ממשיך לקבל את הפרמיה עבור חלב מהדרין עד לתקרה של 6 מקרים בשנה.

האם אתה ער לכך שאתם מעודדים עבודת לא יהודים ברפת?

אריק מכוּחַש את הקביעה הזו ואומר: "תנובה פונה רק למשקים שממילא מעסיקים לא יהודים ברפת ומציעה להם להצטרף לחליבת שבת. ברפתות בהן עובדים יהודים בלבד, אין תנובה מתערבת והחלב שלהן מוגדר כמהדרין, החל מיום ג' בשבוע."

כמובן שהחלב ממשקים דתיים הולך לירושלים, שם הדרישה היא לחלב ממשקים שומרי כשרות, במשך כל ימות השנה.

המפקחים של המחלקה עוסקים גם בהשגחה על ניתוחי פרות כדי לא "להטריף" את הפרה ואיתה את החלב. הם מצוידים במכשיר טלפון "פאלם" ומדווחים בזמן אמת על כל ביקור שמתועד במחשב ומגיע לכל מחלבה, לתגובה מהירה.

מאוד מרתק להיווכח כיצד ענף החלב נמצא בקדמת הטכנולוגיה בכל המרכיבים שלו, בייצור החלב ברפת ובעיבודו בתעשייה לרווחת הצרכן.

הארץ כולה מחולקת לאזורים ותפקיד הפקחים לבקר 5-6 פעמים בחודש, בעיקר ברפתות בהן אין יהודים בחליבה, להבטיח שהחלב יהיה כשר למהדרין.

בחמ"ל שם חולבים רק גויים, צריך להשגיח בכל החליבה לוודא שאין ערבוב של חלב כשר עם חלב טמא, אך בישראל בה החליבה נעשית על ידי יהודים, יש צורך בביקור אקראי בלבד, "עומד על גבו" להשגיח על חליבת נוכרי. תנאי נוסף לחלב מהדרין הוא איסור החליבה בשבת על ידי יהודים, כל החלב בתנובה הינו מהדרין, החל מיום ג' בשבוע שאז מספיקים לפנות את כל חלב השבת, מהרפתות.

כשבתנובה רצו חלב מהדרין כבר ביום שני שלחו משגיחים שנמצאו בקשר עם הנהגים, להבטיח שמכיל החלב ריק לחלוטין במוצאי שבת והחלב שנחלב ביום ראשון, אינו מכיל חלב שבת.

הביקוש לחלב מהדרין הולך וגדל וכיום רוצים לקבל חלב מהדרין כבר ביום ראשון לפיכך, יש צורך לפקח על חליבה בשבת, בעזרת לא יהודים. בעבר שלחו משגיח שגר קרוב, הוא הלך ברגל וערך בקורת פתע בשבת. אחר כך עברו למצלמות וידאו למשך כשנה ומזה כארבע שנים עובדים עם שיא הטכנולוגיה - צילום אוטומטי באתר אחד והעברת התצלומים, ישירות למרכז תנובה בגלילות.

בשיתוף מוטורולה וחברת "אברט" הושקעה בכל אתר מערכת מצלמות ומחשבים (בערך של כ-40,000 ₪). בגלל העלות הגבוהה, קיימים כיום כ-40 אתרים, כולם קבוצים (בעיקר בעמק חפר) וגם מושב כפר ויתקין, ובקרוב מתקיימים בעוד כמה קבוצים. הבסיס הוא מצלמות שנמצאות בבור החליבה ומכוונות לזיהוי פני החולבים והתנועות בשעת החליבה, מצלמה נוספת ממוקדת בברז ריקון החלב להבטיח שלא רוקנו את החלב בשבת והפעלת הקירור נעשית על ידי לא יהודי.

ההקלטה מתבצעת באופן שוטף על פי תכנות מוקדם, ניתן לצלם את כל החליבה וגם בין החליבות, מצלמים שלישי מהחליבה לפחות. קיימת גם תוכנת "המשגיח הנווד" בה מחייגים לרפת מסוימת ומקליטים באופן אקראי.

בכל מוצאי שבת מגיע אריק לחמ"ל בגלילות וסורק את כל הצילומים

חמ"ל הכשרות בתנובה

הרב אריק שאול

אריק נולד בנהריה וגר כיום עם משפחתו בירושלים, אב לחמישה וכבר סב לינינים. אביו שאול לוי היה קצין משטרה נערץ ששימש גם כמפקד המחוז הצפוני של המשטרה ויעצו של השר.

בצבא שירת כמפקד בחטיבה 500 בשריון, איתה לחם בעיר סואץ במלחמת יום כיפור.

עם סיום לימודיו בעבודה סוציאלית ובחינוך עבר לורד יריחו בבקעת הירדן, שם עבד 12 שנה בחקלאות צמחית לסוגיה.

לאחר "חזרת ליהדות" עבד במכון לחקר החקלאות של הרב אפרתי וממנה נקרא על ידי הרב ויטמן להצטרף למערכת הפקוח על הכשרות בתנובה.

פרץ שורק לימד אותו הלכות רפת והיום מקיים אריק קשרי עבודה הדוקים וידידותיים עם כל הרפתנים, תוך הקפדה על קיום דרישות הכשרות להגברת אימון הצרכנים במחלבה וביצרנים.

